

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 16ης Απριλίου 2015*

«Προσφυγή ακυρώσεως — Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Ορισμός της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος προγενέστερης αποφάσεως — Καθορισμός της νομικής βάσεως — Νομικό πλαίσιο εφαρμοστέο μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας — Μεταβατικές διατάξεις — Παράγωγη νομική βάση — Διαβούλευση με το Κοινοβούλιο»

Στην υπόθεση C-540/13,

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, που ασκήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2013,

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους F. Drexler και A. Caiola καθώς και από την M. Rencheva, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τον K. Plešniak και την A. F. Jensen,

καθού,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan και A. Prechal, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl,

γραμματέας: V. Tourrès, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 5ης Νοεμβρίου 2014,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Ιανουαρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως 2013/392/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2013, για τον καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης παραγωγής αποτελεσμάτων της απόφασης 2008/633/ΔΕΥ σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών των κρατών μελών καθώς και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ), προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων (ΕΕ L 198, σ. 45, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Η απόφαση 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών των κρατών μελών καθώς και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ), προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων (ΕΕ L 218, σ. 129), ορίζει στο άρθρο της 18, παράγραφος 2:

«Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία που θα καθορισθεί από το Συμβούλιο, μόλις η Επιτροπή ενημερώσει το Συμβούλιο ότι έχει τεθεί σε ισχύ και εφαρμόζεται πλήρως ο κανονισμός (ΕΚ) 767/2008 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (κανονισμός VIS) (ΕΕ L 218, σ. 60)].

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου δημοσιεύει την εν λόγω ημερομηνία στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.»

Η προσβαλλόμενη απόφαση

- 3 Η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία αφορά τη Συνθήκη ΛΕΕ και την απόφαση 2008/633, ιδίως δε το άρθρο 18, παράγραφος 2, αυτής, προβλέπει στο άρθρο της 1 ότι η εν λόγω δεύτερη απόφαση τίθεται σε ισχύ από 1ης Σεπτεμβρίου 2013.

Αιτήματα των διαδίκων

- 4 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,
 - να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα της αποφάσεως αυτής μέχρι την αντικατάστασή της με νέα πράξη και
 - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 5 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή τουλάχιστον ως αβάσιμη,
 - επικουρικώς, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματά της μέχρι την αντικατάστασή της με νέα πράξη και

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

Επί της προσφυγής

- 6 Το Κοινοβούλιο προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της προσφυγής του, οι οποίοι αντλούνται αντιστοίχως από παράβαση ουσιώδους τύπου λόγω μη συμμετοχής του Κοινοβουλίου στη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και από την επιλογή καταργηθείσας ή ανίσχυρης νομικής βάσεως.

Επί του παραδεκτού ορισμένων λόγων ή επιχειρημάτων που προβάλλει το Κοινοβούλιο

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 7 Το Συμβούλιο εκτιμά ότι ορισμένοι λόγοι ή επιχειρήματα που προβάλλει το Κοινοβούλιο πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα στο μέτρο που στερούνται σαφήνειας και ακρίβειας. Τούτο ισχύει στην περίπτωση των λόγων ή επιχειρημάτων που αφορούν την παράβαση ουσιώδους τύπου, την εφαρμογή του άρθρου 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ, την επιλογή καταργηθείσας νομικής βάσεως και την παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της θεσμικής ισορροπίας.
- 8 Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι το δικόγραφο της προσφυγής είναι αρκούντως σαφές και ακριβές.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 9 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και της σχετικής νομολογίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιλαμβάνει τους προβαλλόμενους λόγους και επιχειρήματα καθώς και συνοπτική έκθεση αυτών. Οι σχετικές αναφορές πρέπει να είναι αρκούντως σαφείς και ακριβείς προκειμένου ο καθού να μπορεί να προετοιμάσει την άμυνά του και το Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Επομένως, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται μια προσφυγή πρέπει να προκύπτουν κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το περιεχόμενο του δικογράφου της προσφυγής καθεαυτό, τα δε αιτήματα που περιλαμβάνει το δικόγραφο αυτό πρέπει να είναι διατυπωμένα κατά τρόπο μη διφορούμενο, ούτως ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο είτε να αποφανθεί το Δικαστήριο *ultra petita* είτε να παραλείψει να αποφανθεί επί ορισμένης αιτιάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, C-209/13, EU:C:2014:283, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 10 Εν προκειμένω, η προβολή με το δικόγραφο της προσφυγής των λόγων ή επιχειρημάτων που, κατά την άποψη του Συμβουλίου, στερούνται σαφήνειας και ακρίβειας πληροί τις εν λόγω επιταγές. Κατέστη, μεταξύ άλλων, δυνατό στο Συμβούλιο να αντικρούσει τους συγκεκριμένους λόγους και επιχειρήματα και το Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχό του επί της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 11 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η ένσταση απαραδέκτου λόγω της προβαλλόμενης ελλείψεως σαφήνειας και ακρίβειας του δικογράφου της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.
- 12 Στο μέτρο που η νομική βάση μιας πράξεως προσδιορίζει την ακολουθητέα διαδικασία για την έκδοσή της (αποφάσεις Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-130/10, EU:C:2012:472, σκέψη 80, και Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-658/11, EU:C:2014:2025, σκέψη 57), πρώτος κατά σειρά πρέπει να εξεταστεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την επιλογή καταργηθείσας ή ανίσχυρης νομικής βάσεως

Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την επιλογή καταργηθείσας νομικής βάσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 13 Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η περιεχόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση παραπομπή στη Συνθήκη ΛΕΕ είναι πολύ γενική για να αποτελέσει νομική βάση της και ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 δεν μπορεί να θεωρηθεί πραγματική νομική βάση.
- 14 Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή παραπέμπει μόνο σιωπηρώς στο άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει τη μόνη δυνατή νομική βάση για τη θέσπιση μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση στο πλαίσιο του πρώην «τρίτου πυλώνα».
- 15 Κατά συνέπεια, η νομική βάση που χρησιμοποίησε το Συμβούλιο είναι, κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, το άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ. Όμως, στο μέτρο που το εν λόγω άρθρο 34 καταργήθηκε με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, δεν θα μπορούσε πλέον να αποτελεί νομική βάση για την έκδοση νέων πράξεων. Το γεγονός ότι μια διάταξη του παράγωγου δικαίου παραπέμπει σιωπηρώς στο εν λόγω άρθρο 34 είναι συναφώς άνευ σημασίας, στο μέτρο που η διάταξη αυτή θα πρέπει να θεωρηθεί ότι κατέστη ανεφάρμοστη λόγω ενάρξεως της ισχύος της Συνθήκης αυτής.
- 16 Το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του πρωτοκόλλου (αριθ. 36) σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις (στο εξής: πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις). Υπογραμμίζει δε, συναφώς, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά ούτε τη Συνθήκη ΕΕ, γενικώς, ούτε ειδικώς το άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 17 Προκειμένου να εξεταστεί η βασιμότητα του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να καθοριστεί η νομική βάση επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 18 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόφαση αυτή δεν αναφέρει το άρθρο 34 ΣΕΕ και ότι το προσοίμιό της παραπέμπει ρητώς στη Συνθήκη ΛΕΕ καθώς και στο άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633.
- 19 Δεν μπορεί, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι η απόφαση αυτή στηρίζεται στο άρθρο 34 ΣΕΕ, λαμβανομένου υπόψη του γράμματος της προσβαλλομένης αποφάσεως, το οποίο πρέπει, κατ' αρχήν, προς εκπλήρωση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως, να αναφέρει τη νομική βάση επί της οποίας αυτή στηρίζεται (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψεις 39 και 55).
- 20 Επιπροσθέτως πρέπει να επισημανθεί ότι από κανένα άλλο στοιχείο της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει η πρόθεση του Συμβουλίου να χρησιμοποιήσει το εν λόγω άρθρο 34 ως νομική βάση της αποφάσεως αυτής.
- 21 Ειδικότερα, ακόμη και εάν γινόταν δεκτό ότι το άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ αποτελούσε τη μόνη δυνατή νομική βάση για τη θέσπιση μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, τούτο είναι συναφώς άνευ σημασίας, στο μέτρο που από τη ρητή επιλογή του Συμβουλίου να μην περιλάβει στην

προσβαλλόμενη απόφαση τη διάταξη αυτή, αλλά τη Συνθήκη ΛΕΕ και το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 προκύπτει σαφώς ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται στην εν λόγω δεύτερη διάταξη καθεαυτή.

- 22 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η κατάργηση του άρθρου 34 ΣΕΕ από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας δεν στερεί από την προσβαλλόμενη απόφαση τη νομική βάση της.
- 23 Κατόπιν των ανωτέρω, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την επιλογή ανίσχυρης νομικής βάσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 24 Το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι, εάν γινόταν δεκτό ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 είναι η νομική βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η διάταξη αυτή θα αποτελούσε ανίσχυρη παράγωγη νομική βάση, επί της οποίας δεν θα μπορούσε εγκύρως να στηριχθεί η εν λόγω απόφαση.
- 25 Συγκεκριμένα, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η δημιουργία παράγωγης νομικής βάσεως η οποία απλουστεύει τη διαδικασία εκδόσεως πράξεως δεν συνάδει προς τις Συνθήκες. Τούτο θα ίσχυε στην περίπτωση του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633, διότι δεν προβλέπει τη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, ενώ τούτο επιβάλλεται με το άρθρο 39 ΣΕΕ για τη θέσπιση μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 26 Επιπροσθέτως, το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 κατέστη ανεφάρμοστο μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και προβλέπει παράνομη παρέκκλιση από τη διαδικασία που θεσπίζει η εν λόγω Συνθήκη για την έκδοση νέων πράξεων. Μια τέτοια παρέκκλιση δεν επιτρέπεται βάσει του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο απλώς προβλέπει ότι οι πράξεις του πρώην «τρίτου πυλώνα» δεν καταργούνται αυτοδικαίως με την έναρξη ισχύος της εν λόγω Συνθήκης.
- 27 Το Συμβούλιο αμφισβητεί, κατά κύριο λόγο, το παραδεκτό της ενστάσεως του Κοινοβουλίου περί ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633. Συναφώς, υποστηρίζει ότι, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου όσον αφορά την απόφαση αυτή παραμένουν, έως την 1η Δεκεμβρίου 2014, αμετάβλητες σε σχέση με τις υφιστάμενες πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Το άρθρο 35, παράγραφος 6, ΣΕΕ, το οποίο ήταν τότε εφαρμοστέο, δεν προέβλεπε τη δυνατότητα του Κοινοβουλίου να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά πράξεως εκδοθείσας στο πλαίσιο του πρώην «τρίτου πυλώνα», όπως η εν λόγω απόφαση. Από την έλλειψη αρμοδιότητας του Δικαστηρίου στην περίπτωση αυτή προκύπτει ότι η ένσταση του Κοινοβουλίου περί ελλείψεως νομιμότητας πρέπει να κριθεί απαράδεκτη.
- 28 Το Συμβούλιο προβάλλει, επικουρικώς, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 ήταν σύμφωνο με τη Συνθήκη ΕΕ κατά τον χρόνο που θεσπίστηκε. Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή προέβλεπε μόνον την εφαρμογή της προβλεπόμενης στο άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ διαδικασίας και δεν συνιστούσε, συνεπώς, διαδικασία *sui generis* αποκλείουσα τη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο.

29 Όσον αφορά τα αποτελέσματα της ενάρξεως ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η προτεινόμενη από το Κοινοβούλιο ερμηνεία του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις αποκλείει κάθε δυνατότητα λήψεως των εκτελεστικών μέτρων που προβλέπονταν στις πράξεις του πρώην «τρίτου πυλώνα», ενδεχόμενο το οποίο ακριβώς ήθελαν να αποκλείσουν οι συντάκτες των Συνθηκών.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

30 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιλογή της νομικής βάσεως μιας πράξεως της Ένωσης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως αυτής (απόφαση Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-43/12, EU:C:2014:298, σκέψη 29 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

31 Συναφώς πρέπει να επισημανθεί ότι οι διάδικοι δεν διαφωνούν όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 και του σκοπού ή του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως. Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί, αντιθέτως, το κύρος της διατάξεως αυτής υποστηρίζοντας ότι απλουστεύει τη διαδικασία θεσπίσεως μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση σε σχέση με την προβλεπόμενη από τις Συνθήκες διαδικασία για τον σκοπό αυτό.

32 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, στο μέτρο που οι σχετικοί με τη διαμόρφωση της βουλήσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης κανόνες προβλέπονται από τις Συνθήκες και είναι δεσμευτικοί τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ίδια τα θεσμικά όργανα, μόνον οι Συνθήκες μπορούν, σε ειδικές περιπτώσεις, να εξουσιοδοτούν ένα θεσμικό όργανο να τροποποιήσει μια διαδικασία λήψεως αποφάσεως την οποία θεσπίζουν. Συνεπώς, η τυχόν αναγνώριση υπέρ ενός θεσμικού οργάνου της δυνατότητας να δημιουργεί παράγωγες νομικές βάσεις, ανεξαρτήτως του αν καθιστά περισσότερο ή λιγότερο περίπλοκη τη διαδικασία εκδόσεως μιας πράξεως, θα ισοδυναμούσε με απονομή στο όργανο αυτό νομοθετικής εξουσίας υπερβαίνουσας τα όρια που προβλέπουν σχετικώς οι Συνθήκες (βλ. απόφαση Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψεις 54 έως 56).

33 Η λύση αυτή, η οποία συνάγεται από την απόφαση Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257) σε σχέση με παράγωγη νομική βάση παρέχουσα τη δυνατότητα εκδόσεως νομοθετικών πράξεων, πρέπει να εφαρμοστεί και επί των νομικών βάσεων που προβλέπονται σε πράξη του παράγωγου δικαίου, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα λήψεως μέτρων για την εκτέλεση της πράξεως αυτής, καθιστώντας περισσότερο ή λιγότερο περίπλοκη τη διαδικασία λήψεως των μέτρων αυτών που προβλέπουν οι Συνθήκες.

34 Πράγματι, καίτοι είναι αληθές ότι οι Συνθήκες προβλέπουν ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθορίζουν ορισμένους κανόνες για την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, εντούτοις οι ειδικοί κανόνες που αφορούν τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων προβλεπομένων στις Συνθήκες δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα όπως και εκείνοι που αφορούν την έκδοση νομοθετικών πράξεων και δεν μπορούν, συνεπώς, να αναιρούνται με πράξεις του παράγωγου δικαίου.

35 Στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι το κύρος μιας πράξεως της Ένωσης πρέπει να εξετάζεται με γνώμονα τα διαθέσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως αυτής (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις Gualtieri κατά Επιτροπής, C-485/08 P, EU:C:2010:188, σκέψη 26, Schindler Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-501/11 P, EU:C:2013:522, σκέψη 31, καθώς και Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, σκέψη 50), το κύρος του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 πρέπει να εξεταστεί με γνώμονα τις διατάξεις οι οποίες, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως αυτής, ρύθμιζαν τη θέσπιση μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, δηλαδή τα άρθρα 34, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ και 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ.

- 36 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας αναλόγως των περιπτώσεων με ομοφωνία ή με ειδική πλειοψηφία, λαμβάνει, κατόπιν διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο, αποφάσεις για σκοπούς που συνάδουν με τους σκοπούς του τίτλου VI της Συνθήκης ΕΕ εκτός από εκείνες του άρθρου 34, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', ΣΕΕ και τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.
- 37 Συναφώς πρέπει ασφαλώς να διαπιστωθεί ότι το γράμμα του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 δεν προβλέπει καμία υποχρέωση διαβουλεύσεως του Συμβουλίου με το Κοινοβούλιο πριν από τη θέσπιση του μέτρου που προβλέπει η διάταξη αυτή.
- 38 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις του παράγωγου δικαίου της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται, στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπο σύμφωνο με τις διατάξεις των Συνθηκών (απόφαση Efir, C-19/12, EU:C:2013:148, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Συνεπώς, δεδομένου, αφενός, ότι η υποχρέωση ερμηνείας μιας πράξεως του παράγωγου δικαίου σύμφωνα με το πρωτογενές δίκαιο απορρέει από τη γενική ερμηνευτική αρχή κατά την οποία μια διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται, στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπον ώστε να μη θίγεται το κύρος της (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Sturgeon κ.λπ., C-402/07 και C-432/07, EU:C:2009:716, σκέψεις 47 και 48, καθώς και Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψη 40) και, αφετέρου, ότι το κύρος του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 πρέπει να εξεταστεί, για τους λόγους που παρατίθενται στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, ιδίως σε σχέση με το άρθρο 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ, η εν λόγω πρώτη διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο σύμφωνο προς τη δεύτερη.
- 40 Συνεπώς, το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 πρέπει να ερμηνευθεί, σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ, κατά τρόπο που να παρέχει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα εκδόσεως πράξεως για τον καθορισμό της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος της αποφάσεως αυτής μόνον κατόπιν διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα του Κοινοβουλίου κατά το οποίο το γεγονός ότι η εν λόγω πρώτη διάταξη δεν προβλέπει την υποχρέωση διαβουλεύσεως συνεπάγεται ότι θεσπίζει λιγότερο περίπλοκη διαδικασία λήψεως μέτρου όπως η προσβαλλόμενη απόφαση σε σχέση με τη διαδικασία που προβλέπει η Συνθήκη ΕΕ για τον σκοπό αυτό.
- 41 Όσον αφορά τα επιχειρήματα του Κοινοβουλίου σχετικά με την ασυμβατότητα του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 προς τους διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, πρέπει να επισημανθεί, εν πάση περιπτώσει, ότι το πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες αφορούν ειδικά το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς, μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης αυτής, επί των πράξεων που εκδόθηκαν βάσει της Συνθήκης ΕΕ πριν από την εν λόγω ημερομηνία.
- 42 Ειδικότερα, το άρθρο 9 του πρωτοκόλλου αυτού προβλέπει ότι τα έννομα αποτελέσματα των πράξεων αυτών διατηρούνται έως ότου οι πράξεις αυτές καταργηθούν, ακυρωθούν ή τροποποιηθούν κατ'εφαρμογή των Συνθηκών.
- 43 Το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της πρώτης αιτιολογικής σκέψεως του εν λόγω πρωτοκόλλου, η οποία διευκρινίζει ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις για να οργανωθεί η μετάβαση από τις θεσμικές διατάξεις των Συνθηκών που εφαρμόζονταν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας σε εκείνες που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη.
- 44 Συνεπώς, δεδομένου ότι η Συνθήκη της Λισσαβώνας τροποποίησε ουσιαδώς το θεσμικό πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, το άρθρο 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις πρέπει να εννοηθεί ότι έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να

διασφαλίσει ότι οι πράξεις που εκδίδονται στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής θα μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζονται με αποτελεσματικό τρόπο παρά την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου της εν λόγω συνεργασίας.

- 45 Εάν γινόταν δεκτό το επιχείρημα του Κοινοβουλίου κατά το οποίο η κατάργηση, με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, των ειδικών διαδικασιών θεσπίσεως μέτρων σχετικών με την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις δεν επιτρέπει τη θέσπιση των μέτρων αυτών, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι γενικές πράξεις οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής πριν από την τροποποίησή τους προκειμένου να προσαρμοστούν στη Συνθήκη της Λισσαβώνας, θα καθιστούσε αντιθέτως περιπλοκότερη ή και δυσχερέστερη την αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω πράξεων, διακυβεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την επίτευξη του σκοπού που επιδίωκαν οι συντάκτες της Συνθήκης.
- 46 Περαιτέρω, η προτεινόμενη από το Κοινοβούλιο ερμηνεία του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, κατά την οποία το άρθρο αυτό συνεπάγεται μόνον ότι οι πράξεις που αφορούν την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις δεν καταργούνται αυτοδικαίως μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, θα στερούσε από το εν λόγω άρθρο την πρακτική αποτελεσματικότητά του.
- 47 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η διάταξη πράξεως εκδοθείσας νομίμως βάσει της Συνθήκης ΕΕ πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, η οποία προβλέπει τη διαδικασία θεσπίσεως άλλων μέτρων, εξακολουθεί να παράγει τα έννομα αποτελέσματά της έως ότου καταργηθεί, ακυρωθεί ή τροποποιηθεί και παρέχει τη δυνατότητα θεσπίσεως των μέτρων αυτών κατ' εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζει.
- 48 Υπό τις συνθήκες αυτές, από το γεγονός ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 προβλέπει μια περισσότερο ή λιγότερο περίπλοκη διαδικασία θεσπίσεως μέτρου, όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, σε σχέση με την προβλεπόμενη στη Συνθήκη ΛΕΕ διαδικασία για τον σκοπό αυτό δεν μπορεί να συναχθεί ότι η εν λόγω διάταξη συνιστά ανίσχυρη παράγωγη νομική βάση, της οποίας η εφαρμογή πρέπει να αποκλεισθεί με την προβολή ενστάσεως.
- 49 Κατά συνέπεια και υπό τις περιστάσεις αυτές, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του παραδεκτού του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, πρέπει τούτο να απορριφθεί ως αβάσιμο (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις Γαλλία κατά Επιτροπής, C-233/02, EU:C:2004:173, σκέψη 26, καθώς και Κομνηνού κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-167/06 P, EU:C:2007:633, σκέψη 32) και, συνεπώς, να απορριφθεί ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 50 Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι, εάν υποτεθεί ότι το προγενέστερο της Συνθήκης της Λισσαβώνας καθεστώς εξακολουθεί να εφαρμόζεται εν προκειμένω, θα έπρεπε να προηγηθεί διαβούλευση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ.
- 51 Το Συμβούλιο εκτιμά, αντιθέτως, ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 ουδόλως προβλέπει συμμετοχή του Κοινοβουλίου στη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και ότι, μετά την κατάργηση του άρθρου 39 ΣΕΕ με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, δεν απαιτείται πλέον διαβούλευση με το Κοινοβούλιο για τη θέσπιση των εκτελεστικών μέτρων της αποφάσεως αυτής.

52 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις επιβεβαιώνει την ανάλυση αυτή, στο μέτρο που δεν περιλαμβάνει το άρθρο 39 ΣΕΕ μεταξύ των διατάξεων των οποίων τα αποτελέσματα διατηρούνται μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Εάν η υποχρέωση διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο περιλαμβανόταν στην εν λόγω διαδικασία, τούτο θα προσέθετε στη διαδικασία του άρθρου 291 ΣΛΕΕ ένα μη προβλεπόμενο στη διάταξη αυτή στοιχείο και θα κλόνιζε, συνεπώς, τη θεσμική ισορροπία που καθιερώνει η Συνθήκη της Λισσαβώνας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

53 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η νομότυπη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο στις περιπτώσεις που προβλέπουν οι εφαρμοστέοι κανόνες δικαίου της Ένωσης αποτελεί ουσιώδη τύπο, η μη τήρηση του οποίου συνεπάγεται την ακυρότητα της οικείας πράξεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-65/93, EU:C:1995:91, σκέψη 21, και Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-417/93, EU:C:1995:127, σκέψη 9).

54 Συνεπώς, στο μέτρο που από την απάντηση που δόθηκε στον δεύτερο λόγο ακυρώσεως προκύπτει ότι το Συμβούλιο μπορούσε εγκύρως να στηρίξει την προσβαλλόμενη απόφαση στο άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633, πρέπει να εξεταστεί εάν πρέπει να προηγηθεί διαβούλευση με το Κοινοβούλιο πριν από την έκδοση πράξεως βάσει της διατάξεως αυτής.

55 Συναφώς, από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 40 έως 47 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι το άρθρο 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ, εξακολουθεί να παράγει τα έννομα αποτελέσματά του έως ότου καταργηθεί, ακυρωθεί ή τροποποιηθεί και παρέχει τη δυνατότητα εκδόσεως πράξεως, όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζει. Συνεπώς, το Συμβούλιο έχει υποχρέωση διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο πριν καθορίσει την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της αποφάσεως αυτής.

56 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Συμβούλιο, η κατάργηση του άρθρου 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας δεν μπορεί να αναιρέσει την εν λόγω υποχρέωση διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο.

57 Πράγματι, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, η κατάργηση του άρθρου 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ μετά τη θέσπιση του άρθρου 18, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2008/633 δεν μπορεί να καταργήσει την υποχρέωση ερμηνείας της διατάξεως αυτής σύμφωνα με το άρθρο 39, παράγραφος 1, ΣΕΕ.

58 Ομοίως, το γεγονός ότι το άρθρο 291 ΣΛΕΕ δεν προβλέπει υποχρέωση διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο είναι άνευ σημασίας, στο μέτρο που η υποχρέωση διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο αποτελεί ένα από τα έννομα αποτελέσματα της αποφάσεως 2008/633, το οποίο διατηρείται μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, δυνάμει του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, όπως τούτο ερμηνεύεται στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως.

59 Δεν αμφισβητείται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε από το Συμβούλιο χωρίς προηγούμενη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο.

60 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου είναι βάσιμος και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει, συνεπώς, να ακυρωθεί.

Επί του αιτήματος περί διατηρήσεως των αποτελεσμάτων της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 61 Τόσο το Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ζητούν από το Δικαστήριο να διατηρήσει, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα αποτελέσματά της έως την αντικατάστασή της με νέα πράξη.
- 62 Συναφώς πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο μπορεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να προσδιορίσει τα αποτελέσματα ακυρωθείσας πράξεως που θεωρούνται ότι διατηρούν την ισχύ τους.
- 63 Εν προκειμένω, η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως χωρίς τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της θα παρεμπόδιζε την πρόσβαση στο σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) των εθνικών αρχών και της Ευρωπόλ προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων και θα έθετε, συνεπώς, σε κίνδυνο τη διατήρηση της δημοσίας τάξεως. Παρότι το Κοινοβούλιο ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως αυτής λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου, δεν αμφισβητεί ούτε τον σκοπό ούτε το περιεχόμενό της.
- 64 Πρέπει, συνεπώς, να διατηρηθούν τα αποτελέσματα της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρι την έναρξη ισχύος νέας πράξεως που θα εκδοθεί προς αντικατάστασή της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 65 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ηττήθηκε πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Κοινοβουλίου.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση 2013/392/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2013, για τον καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης παραγωγής αποτελεσμάτων της απόφασης 2008/633/ΔΕΥ σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών των κρατών μελών καθώς και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ), προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων.
- 2) Τα αποτελέσματα της αποφάσεως 2013/392 διατηρούνται μέχρι την έναρξη ισχύος νέας πράξεως που θα εκδοθεί προς αντικατάστασή της.
- 3) Καταδικάζει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)